

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja trispodna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 280.

V Ljubljani, v sredo 5. decembra 1888.

Letnik XVI.

Zahvala cesarjeva.

Ljubi grof Taaffe!

Bila je želja Moja, da bi štirideseta obletnica nastopa Mojega vladanja minila brez javne svečanosti, da bi se iz tega povoda opustile vse blesteče slovesnosti in vse s potroški združene naprave, in da bi se namesto takšnega razodevanja udanosti zvestih Mojih narodov mogel razveseljevati o delih ljubezni do bližnjega, o podpori ubogih in pomoči potrebnih.

Izraz Moje želje je zadostil, da je povzročil skoro nepregledno vrsto najrazličnejših dobrodelnih dejanj, ljudomilih ustanov in patrijotičnih odmemb, ki so Mojemu srcu najprijetnejši dokaz očitne udanosti in zvestobe in vsled katerih bode spominski dan nastopa Mojega vladanja izvor bogatih, še v najdaljnjo prihodnost osrečujočih blagih naprav.

Za to Meni znova izkazano ljubezen in zvestobo Mojih narodov, katere vse ljubim z jednako ljubeznijo, izrekam deželnim, okrajnim in občinskim zastopom, kakor tudi vdeležnim korporacijam, zavodom, društvom in posameznim osebam, vsem skupaj in vsakemu posebej, iz globoko ginenga srca Svojo cesarsko zahvalo.

Pri tem se, ponavlja izražajoč najpopolnejše priznanje, spominjam čnih blestečih razstav, ki so Me, kazoč mogočni napredek znanosti in umetnosti, obrtne pridnosti in zemljedelstva v Avstriji za štiridesetletne dobe Mojega vladanja, napolnile z veselim ponosom.

Naročam Vam, to javno dati na znanje.

V MIRAMARU, dné 2. decembra 1888.

FRANC JOŽEF s. r.

Državni zbor.

Z Dunaja, 4. decembra.

Slovenske ljudske šole na Štajerskem in Koroškem pa c. k. okrajna glavarstva.

V današnji seji je novoizvoljeni šlezijski poslanec Kaiser storil obljubo, potem pa je poslanec Vošnjak s svojimi slovenskimi tovariši izročil naslednjo interpelacijo do ministerskega predsednika kot voditelja notranjega ministerstva, katero so podpisali tudi nemški poslanci Hohenwartovega kluba:

„Po temeljnem državnem zakonu so v deželah, kjer prebiva več narodov, javne šole tako vrediti, da dobi vsak narod k izobraževanju potrebna sredstva v svojem jeziku, ne da bi ga silili učiti se drugega deželnega jezika.“

Ne zmeneč se za to določbo ukazal je deželni šolski svet štajerski, v katerem slovenska narodnost nima nobenega zastopnika, dasiravno na Štajerskem po izkazu zadnjega ljudskega številskega poizkazu 794.841 Nemcev prebiva tudi 388.419 Slovencev, z odredbo z dne 22. februarja 1887 št. 823 in z odredbo z dne 26. aprila 1887 št. 1925, nemški učni jezik za vse slovenske ljudske šole, ne da bi bile izvzete celó enorazredne šole s poludnevnikom. Po tej odredbi je od drugega šolskega leta naprej nemščina za vsakega slovenskega otroka obligaten očni predmet, v večrazrednih ljudskih šolah pa je nemški jezik v višjih razredih večidel tudi učni jezik.

Zaradi tega državnemu temeljnemu zakonu tolikanj nasprotujočega siljenja k učitvi drugega deželnega jezika po ljudskih šolah izročil je dr. Poklukar s tovariši dne 18. oktobra 1887 interpelacijo do prevzvišenega ministra za uk in bogočastje, v kateri so zahtevali, da se prej omenjena ukaza štajerskega deželnega šolskega sveta odpravi in izda ministerska odredba, po kateri naj bo v slovenskih ljudskih šolah slovenski jezik edini učni jezik, nemščina pa naj se poučuje le kot neobligaten učni predmet po dovršenem tretjem šolskem letu.

Na to interpelacijo do današnjega dne še ni nobenega odgovora in prej omenjena protipostavna ukaza štajerskega deželnega šolskega sveta sta še sedaj v veljavi.

Zato so se občine same ojačile, da bi branile svoje, v državnem temeljnem zakonu jim zagotovljene pravice, ter so začele postavnim potom učnemu ministerstvu pošiljati svoje pritožbe, katere je ministerstvo tako reševalo, da ima v slovenskih ljudskih šolah vseskozi veljati slovenski učni jezik, nemščina pa naj se uči kot neobligaten učni predmet, vendar pa je starišem na prosto voljo dano, šolskemu vodstvu naznaniti, da se njih otroci nemškega pouka ne bodo vdeleževali.

Človek bi mislil, da bodo politične oblasti iz tega odloka c. kr. učnega ministerstva izprevideli, kako se imajo v šolskem vprašanju ravnati, in se li smejo in koliko se smejo v to zadevo vtikati. Temu pa ni tako; take postavno sklenene pritožbe občin in starišev se namreč kolikor mogoče ovirajo, da bi ne prišle do svojega cilja in namena.

Na Koroškem, zlasti v celovškem in beljaškem okrajnem glavarstvu, je več slovenskih občin tamošnjemu deželnemu šolskemu svetu poslalo prošnje, da se v njih ljudskih šolah vpelje slovenski učni jezik. Da bi pa te prošnje, oziroma pritožbe zadušili, podajali so se okrajni glavarji v dotične občine in so z vsakaterimi pripomočki, katerih javna sodba ne bi potrdila, večidel res tudi dosegli, da so občine svoje prošnje zopet umaknile.

Prav po tem vzgledu ravna tudi okrajni glavar v Brežicah na Štajerskem. V zadnjem času so se namreč zoper gori omenjena ukaza deželnega šolskega sveta pri deželnem šolskem svetu in učnem ministerstvu pritožile občine Podsreda, Gorjane, Pilstein, Zdole, in Drensko Rebno v brežiškem političnem okraju ter so zahtevale, da se njih ljudske šole v jezikovnem oziru vravnajo v soglasji z omenjenimi že šestokrat storjenimi ministerskimi razsodbami.

Da bi pa te pritožbe ne dospele do svojega cilja in namena, poda se omenjeni gospod okrajni glavar v imenovane občine, in sicer 12. oktobra t. l.

LISTEK.

Črtica iz leta 1848.

(Konec.)

Hrvatska vojna je došla v Vel. Kanižo. Bilo je polunoči, ko me pokliče ban. Tam najdem vse v veliki skrbi; takoj me ban nagovori: Vi vidite, da smo v veliki stiski, ker brez konjištva ne moremo naprej. Vi ste jedini v uniformi 48. polka ter morete priti skozi vrste madjarske, da pod Blatnim jezerom poiščete cesarsko konjištvo; jaz Vam dam list, ki bo morda pregovoril polkovnika, da k nam prestopi.

Pri Blatnem jezeru je bil polk cesarskih kirasirjev; ali znano nam ni bilo, so li še zvesti vojaški svoji prisegi ali so prestopili k Madjarom. Zato odgovorim:

Prestrašil sem se, ko sem zagledal narod brez orožja. O deževnem vremenu ne bo počila niti jedna kremenjača; napada konjиков ne morejo se braniti naši vojaki. Gledati moramo, da dobimo konjištva.

Hočete li — vpraša me ban — moj list odnesti polkovniku kirasirjev?

Odgovorim mu, da vem, kaj me čaka, ako slučajno padem v sovražnikove roke, a vendar grem, naj bo, kar hoče.

Ban pohvali mojo odločnost, napiše in dá mi kratek list; jaz jo krenem na pot, od kojega je bila odvisna daljna sreča hrvatske vojske.

Ko s čudovito srečo prehodim dvanajst milj, pridem v Karadžo, kjer najdem cesarske kirasirje. Polkovnik S. vsprejme me prijazno. Raztolmačim mu svoje poslanstvo, a on se začudi, kako sem mogel priti skozi madjarske vrste. Ko mu izročim banovo pismo, ni se hotel takoj odločiti ter mi reče:

V tej zamotani dobi sam ne vem, kdo je prijatelj, kdo sovražnik. Sklical bom častniški zbor; ta naj odloči na katero-koli stran. Ko ne bi bil Jelačić zgubil vse svoje časti, bilo bi lahko; tako pa je jako mučen posel.

Branil sem pred polkovnikom in častniki Jelačića vsake sumnje, in čez pol ure bilo je odločeno, da bo polk zapustil generala Hrabovskega ter prestopil k banu.

Polkovnik ukaže, da se mi dá ta sklep pismeno; a jaz nisem hotel vzeti nobenega pisma, ker bi bilo lahko za-me jako nesrečno, ko bi me sovražniki do-

bili v pest. Hotel sem torej ustno naznaniti banu uspeh svojega poslanstva.

Hitro se vrnem k hrvatski vojski, ali blizu Keszthelija zaidem med madjarske predstraže, ki me primejo. Drugi dan postavijo me pred vojno sodišče, ki me obsodi na smrt.

To je bilo isti dan, ko so husarske patrole naznanile, da mnogi konjiki nesó čelade v rokah, konje vodijo za seboj ter gredó proti Orek-Laku. To je bil polkovnik ukazal, da bi jih sovražniki iz Keszthelija ne zapazili in napali s topovi ali husarji.

Kirasirji so srečno prišli k banovi vojni, in jaz sem uverjen, da je banu pal kamen od srea, ko jih je ugledal.

Kmalu potem bilo je dogovorjeno, da se ban snide z madjarskim palatinom, nadvojvodo Števanom, na Blatnem jezeru. Na dan sestanka pa zapazijo banovi častniki, da se na ladiji nadvojvode ne vije cesarska, nego samo madjarska zastava, in niso nikakor dovolili banu, da bi se sešel z nadvojvodo. Nato sklene ban, da naprej udari s svojo vojno.

Daljni vspehi te vojske znani so celemu svetu. Drugo vprašanje pa je, kaj bi se z njo zgodilo, ko ne bi bila dobila konjištva, ki ji je bilo največje ko-

v Podsredo in Gorjane, 16. oktobra pa v Kozje, kamor pokliče občinske zastope iz Pilsteina, Zdol in Drenskega Rebra ter jih opozarja na svojo veljavo kot okrajni glavar. V Podsredi je neki celo tako govoril, kakor da bi ga bilo cesarsko namestništvo v Gradcu nalašč zato tje poslalo, in ker je zbranim občinskim zastopnikom pridigoval, da bodo morali, ako ostanejo pri svoji pritožbi, sami plačevati učitelja za neobligatni nemški pouk in vsled tega nositi večja davčna bremena, posrečilo se mu je res, da so štiri občine umaknile svoje pritožbe, in da se je proti temu uprla samo občina Drensko Rebno.

Ker je milovanja vredno, da se slovenskim občinam v boji za narodno šolo delajo take zapreke in od takih strani; ker so se tukaj omenjene reči že večkrat godile in se je po pravici bati, da bi se utegnile ponavljati, podpisani Njega prevzvišenost dostojno vprašajo:

1. Je to nepoklicano in nikakor ne opravičeno vtikanje političnih uradnikov v sklepe občin gledé jezikovne vravnave ljudskih šol, ki hudo žali po državnem temeljnem zakonu slovenskemu narodu zagotovljene pravice, Njega prevzvišenosti znano, in
2. jih hoče li odpraviti?"

Kmetško dedno pravo

bilo je danes dovršeno. K § 18 (sedaj 17) predlagal je tirolski poslanec Giovanelli neko premembo, ki določuje, da ta zakon stopi v veljavo ob enem z deželnimi zakoni, ki jih deželni zbori v dopolnitev tega zakona sklenejo na podlagi že obstoječih zakonitih določb.

Pri § 19 (sedaj 17), ki določuje, da imajo ta zakon izvršiti minister notranjih zadev, pa ministra pravosodja in kmetijstva, oglasil se je poslanec Eichhorn in hotel v novič govoriti o raznih kmetijskih zadevah. Predsednik ga je opominjal, da to ne gre, ali ker to ni pomagalo, vzel mu je besedo.

Poslanec Vitezič je pri § 18 opravičeval svoje ravnanje pri obravnavi tega zakona, zakaj je namreč za ene paragrafe glasoval, za druge pa ne, kar ima morda kako veljavo za njegove volilce, za zbornico in za zakon sam pa je to brez vsakega pomena.

Prišla je še cela vrsta dejanskih popravkov, ki se pa predsedniku niso zdeli prav dejanski, ker je skoraj vsakega govornika opominjal, naj ne sega nazaj v razpravo, ker mu sicer vzame besedo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. decembra.

Notranje dežele.

V nedeljo popoldne je imel „Češki klub“ povodom cesarjeve štiridesetletnice slavnostni banket v hotelu „Goldenes Lamm“. Edini govor je veljal Nj. veličanstvu, in sicer je govoril dr. Rieger. Spominjal se je, da je bil predstavljen leta 1848 v Inomostu takratnemu nadvojvodi Francu Josipu v trenutku, ko je hotel ta prevzeti kot češki podkralj odgovorno vladno na Češkem. Primerjal je zgodovino češko z osodo vladarjevo, ter končno naglašal, kako je Češka napredovala pod milim njegovim žezlom. Navdušeno so pri sklepu govora zaorili „slava“-klici Francu Josipu I.

risti. Misel moja je ta, da bi Madjari uničili tudi to armado Jelačićeva, kakor so pri Osori uničili generala Rotha in Filipovića, katera so zajeli. Vsak pa lahko sam presodi, kakove bi bile posledice, ko bi madjarski ustaši uničili banovo vojno in roko podali rogoviležem na Dunaji.

Tako pripoveduje naš častnik, in priznati moramo, da je njegov hrabri čin bil odločljiv in važen. V zgodovini morda jih ni mnogo enakih.

Pred dvema stoletjema prodril je Jurij Fran Koleczycki skozi turško vojno pred Dunajem ter je srečno prišel k vojvodi lotarinškemu, da reši Dunaj. Ta čin cenil je Dunaj ter pošteno nagradil Koleczykega. Sedaj živi naš znanec na Dolenjskem na svojem gradiču ter premišlja o svetni hvaležnosti. Srečen je, da je mogel kaj storiti za svoj narod. Dne 20. septembra t. l. praznoval je 40letnico v krogu ožjih svojih prijateljev, ko je junaškim svojim činom pomagal vojni bana Jelačića do zmage. On ne želi, da bi ime njegovo kovali v zvezde; a uverjen naj bode, da bo prej ali slej zasluge njegove priznal oni narod, ki slavi slavne svoje sinove.

Priobčil Tihomil.

Ogerski državno-zborni pravni odsek se je predvčerajšnjim posvetoval o novi orožni postavi. Pri točki 25., zadevajoči enoletne prostovoljce, se je vnela jako živahna debata o določbah gledé jezika pri izpitih, ter se je večina izrekla zoper dotične postavne določbe. Predsednik pa je preprečil sklepanje o tem predmetu, ker ta točka ne spada mej one, o katerih naj izreče odsek svoje mnenje.

Vnanje države.

Ruska vlada postopa nasproti vsem evropskim državam pasivno. Storila ni še nobenega koraka, da bi se sporazumela z Avstrijo, ter tega neki tudi ne namerava. — „Daily Telegraph“ poroča iz Peterburga: Ruske vojaške oblasti organizirajo brambene načrte za vse slučaje, bodisi da izbruhne vojska na vshodu bodisi zahodu. Državni svet je sprejel nasvet generala Gurkota, da bo moralo v slučaji vojske zapustiti mesto Varšavo 350.000 izmed v mestu stanujočih 406.000 prebivalcev.

Nemška vlada ne bo razpustila državnega zbora, predno ne poteče njegov mandat, ako je ne bodo v to prisilile posebne okoliščine, marveč je za trdno sklenila, da bo še v tem, oziroma prihodnjem zasedanju, ki se bode končalo koncem februarja, izgotovila socijalno-politične postavne razven predloge o onemoglih delavcih in predružačene postavne o združnih in bolniških blagajnicah. Božične počitnice državnega zbora se bodo pričele dne 15. t. m.

Francoska proračunska komisija je naročila glavnemu poročevalcu Roche-u, naj sestavi poročilo o izrednem vojnem proračunu. Slednji je pogojno sprejel ta nalog, le da se bo mogla zbornica posvetovati o tej točki. — V Parizu so vzbudile časni-karske protipruske izjave v Avstriji veliko pozornost. Francoski vladni krogi pravijo, da pri obstoječih razmerah Avstrija ne bo ponovila zvezne pogodbe po preteku njene dôle.

V Belgiji so se pričeli nevarno gibati socijalisti. Minolo nedeljo se je v Brusli vršil velikanski shod pod milim nebom; posebnih izgrediv ni bilo, ker vlada ni prepovedala javnih sprevodov in ru-dečih zastav. Ko se je pa pripeljala kraljica v odprtem vozu na „Boulevard du Regent“, pričela je cestna druhal sikati in kraljico psovati. Pošteni narod je bil vsled tega jako razjarjen ter so se pobalinski razgrajaleci rešili neprijetnih posledic sikanja le s tem, da so brzo ušli. Mestni svet je sklenil vsled tega, da so prepovedana vsa zborovanja in sprevodi po javnih cestah, ako jih ni dovolil župan. — V Chateletu so rudarski delavci sklenili, da takoj in vsi zapusté delo.

Italijanski zbornici o vojnih troških predloženi postavní načrt obseza tri člene; prva dva zadevata znane izredne kredite za vojno in mornarico, zadnji člen pa nadrobno našteva troške, in sicer: 5 milijonov za provijant v slučaji oboroževanja; 43 $\frac{1}{2}$ milijona za puške in muškete; 14 $\frac{1}{2}$ milijona za brambena dela ob nabrežji; 10 $\frac{1}{5}$ milijona za trdnjave in nasipe; 9 $\frac{4}{5}$ milijona za daleč no-seče topove; 5 milijonov za izredne vaje; 1 $\frac{1}{5}$ mili-jona za poljsko topništvo; 7 $\frac{2}{5}$ milijona za na-sipna dela v Speciji; 8 $\frac{1}{10}$ milijona za oboroženje trdnjav; $\frac{1}{2}$ milijona za ženištvo, 1 milijon za trge v Rimu in Kapui in 2 milijona za ceste in želez-nice. Troški za mornarico se razdeljujejo nastopno: $\frac{1}{2}$ milijona za arzenal v Benetkah; 10 $\frac{2}{5}$ milijona za grajenje ladij; 3 $\frac{3}{5}$ milijona za arzenal v Tar-entu; 4 $\frac{3}{10}$ milijona za dela v zalivu Radub poleg Specije; 5 milijonov za nabrežne brambene namene; 8 milijonov za utrjevanja na Maddaleni; 4 $\frac{1}{2}$ mili-jona za topove.

V Rumuniji je protidinastično gibanje čed-alje hušje. V armadi vré nezadovoljnosti. Novi vojni minister je star nasprotnik kralju. Le Carp in Majorescu sta kralju zvesta pristaša. Kakove so razmere v Rumuniji, kaže nam najbolje sicer pre-zgodnja brzojavka, da ima mej „pretendenti največ upanja princ Cusa“.

Izvirni dopisi.

Iz Strug, 3. decembra. Prvega decembra t. l. se je tudi tukaj slovesno praznoval spomin štiridesetletnice našega presvetlega vladarja v cerkvi, kakor tudi v šoli s petjem, deklamovanjem in obdarovanjem učencev. Podpisana izrekata tem potom svojo toplo zahvalo blagorodnemu g. A. Gaudi-ju, nadlogarju čošperškemu, za šolarjem poslani dar.

M. Prijatelj, M. Petrič,
načelnik kr. šol. sveta. učitelj.

Iz Preske, 3. decembra. Naša šolska mladina je že 19. avgusta praznovala cesarjevo štiridesetletnico. Dne 2. decembra pa se je spomnil šolske mladine neki dobrotnik v Mariboru, g. Holasek, ki je pred štiridesetimi leti obiskaval preško šolo. Poslal je učencem 160 raznih cesarjevih in cesari-činih podob, tri večje podobe Nj. veličanstev za šolsko sobo in nekaj pisalnega orodja. Izrazil je željo, naj se vse to dne 2. decembra razdeli šolski mladini z naročilom, da se šolski otroci vedno rav-najo po lepih naukih č. g. župnika, g. učitelja in starišev svojih. Dne 1. decembra je bila sv. maša, pri kateri je bila vsa šolska mladina; potem so č.

g. župnik v šolski sobi razdelili učencem in učenkam vsakemu po dve podobi in jim živo priporočali, naj se spominjajo vedno cesarjeve štiridesetletnice in svojega neznanega dobrotnika.

Tudi šolsko vodstvo se tem potom v imenu šolske mladine srčno zahvali za cenjeni dar gosp. Holasku. Bog nakloni še več takih dobrotnikov!

Od nekod, 1. dec. (V pojasnilo.) Dopisovalec iz kamniškega okraja v št. 275. govori o razmerah tega okraja in omeni med drugim tudi Glavarjeve ustanove v Komendi pri Kamniku, na kateri sloni duhovski beneficij, bolnišnica in hiralnica v tej fari in še zdravnikova služba. On sicer pravi, da je nepristranski in da ne pozna te ustanove nadrobno, poslednjič pa se pošali nekoliko s Komenčani zaradi slabih potov. Kdor pa pozna oporoko ranjkega Glavarja in pa ustanovno pismo, izdelano na podlagi te oporoke, mora, ako ima kaj pravnega čuta v sebi, brezpogojno pritrditi, da se nameravana bolnišnica ne sme drugej postaviti, kakor uprav v Komendi. Zato tudi sklep deželnega zbora, da se s pomočjo Glavarjeve nstanove pozida v Kamniku nova bolnišnica, ne moremo drugače tolmačiti, nego tako, da je hotel deželni zbor pritiskati na Komenčane, da zboljšajo, kar se „more“ po ustanovnem pismu zboljšati; kajti ako stara pisma in sko-raj stoletna uporaba nima v sedanjí dōbi več veljave, potem nismo več v „pravni državi“. Vsa za-deva je, kakor vsakdo lahko spozna, načelne važ-nosti. Ako se namreč vzame vsa ali le nekaj usta-nove Komenčanom, odpade tudi služba beneficijata in zdravnika v tem kraju in prihodki teh služeb pripadejo potem oskrbnístvu bolnišnice v Kamniku. Tedaj, ako bi se že občine v Komendi ne hotele potegniti za to ustanovo, morala bi cerkvena oblast izreči tukaj svoj „veto“. Toda nadajamo se, da tako daleč ne bode prišlo, vendar, „vigilantibus jura“ (vsak naj sam varuje svoje pravice). Ni se tedaj čuditi, da je ta sklep deželnega zbora razjaril vse občine komenske fare in zbudil pozornost po deželi. Glavarjeva ustanova je koklja, ki vsako leto „vali“ zlata piščeta, varčna in skrbna „mrtva roka“ jo je varovala in pestovala. No, zakoljite sedaj to kokljo, meso boste povžili, kaj pa potem z bolniki in „hiralci“ v komenski fari? Kakšno za-upanje morajo potem imeti Komenčani v dane ob-ljube, ako se stara pisma tako svojevoljno tolmačijo?

Kar se pa tiče potov v komenski fari, moramo pred vsem opomniti, da niso v bistveni zvezi z Glavarjevo ustanovo. Sicer je pa vsa stvar pretirana in na zabavljico obrnena. V Komendo se pride iz Ljubljane in iz Kranja po okrajni cesti, le cesta do Kapljevasi je nekoliko razdrta.

Iz Kamnika pa se pride čez Križ in mimo Gmanjice v Komendo. Nekdaj je bila tudi tukaj dobra pot; voda tam res ob povodnji nekoliko stopa čez cesto, a potok Pšata je silno pohlevna voda, jez pri „Remčevem“ mlinu jo nekoliko zadržuje in napenja, da nastopi, a to traja k večjemu kakih dvanajst ur; sicer je pa preko travnikov steza toliko vzdignena, da je moč peš priti do cerkve. Ti ne-dostatki se pa vsak čas lahko odpravijo, in ta oči-tanja bodo Komenčanom gotovo oči odprla?!

Kdor pa teh krajev ne pozna, naj mu še to povemo, da se Komenda imenuje le homec, na ka-terem stoji župnijska cerkev, župnijski dvor, šola in komenska graščina, last viteškega reda malteškega. Hiše v vzhodji tega holmea se imenujejo na vzhodu „Pod cerkvijo“, na jugu se pravi „Na Ap-nenci“. Prvo večje selo je Kapljava, kakih pet minut hoda od cerkve, a proti Kamniku je Podboršt in Gmajnica (občina Mlaka). Je pa še nekaj večjih ali manjših hiš v tej župniji, ki imajo vse pravico do „Glavarjeve“ ustanove, in komenska fara primeroma ni revna in bode gotovo, ako se bode zahtevalo in bode treba, tudi k žrtvam pripravljena, da se ohrani ta dragoceni zaklad.

Kar pa se tiče kraja za bolnišnico, je brez dvombe Komenda, oziroma prostor na pobočji holmea, kjer stoji sedaj „štiftenga“, bolj pripraven kraj, kakor Kamnik, ki je sicer prijetno letovišče, a v podnožji snežnikov in mrzlim vetrovom odprt; za eno „suknjo“, kakor pravimo, je v Kamniku vsak čas mrzleje, ka-kor n. pr. v dolini, ki je zavarovana pred mrzlimi vetrovi in je odprta južnemu solne.

Založan.

Z Dunaja, 29. novembra. (Dunaj ima pre-malo cerkvâ.) Listi objavili so iskren pastirski poziv dunajskega nadškofa stanovnikom, naj z doneski pomorejo k stavbi novih cerkvâ v cesarski metropoli. Nedavno bil je sličen oklic objavljen iz

dvornih krogov v Berlinu. Berolinski stolni hram je vse, samo to ne, kar se umeva pod to besedo. Kakor priče pripovedujejo, je to cerkevica, ki bi bila še za večjo občino premajhna. Čudno je to za Berlin z 1½ milijona stanovniki in s takim hramom. Velike palače, velike „rotorže“, velika gledišča, velike klubovne dvorane, velika plesišča, veliki tingl-tangli — toda male, ali pa malo cerkvâ nahajaš v svetovnih mestih.

Dunaj ima sicer prostornih cerkvâ precéj, toda za 1.200.000 ljudi jih je premalo. Ko bi danes isti vladar vstal iz groba, koji je samostane in cerkve odpravljaj, in bi čital oklic dunajskega nadškofa, ki je sam takoj dal v to svrhu 25.000 gld. in na leto 2000 gld. obljubil, kaj neki bi rekel na to? V Berlinu slišali smo pred 10 leti cesarja Viljema vsklikniti: Ohranite ljudstvu vero — in na Dunaji velikodušni vladar naš veli, da se mesto, kjer se je dogodila strašna nesreča pri glediščnem požaru, posveti pobožnemu namenu. Dobrotni cesar naš obljubil je metropolitu države izdatno podporo pri zgradbi cerkvâ, in cesar Viljem II. pohojeva shode luteranskih dostojanstvenikov v svrhu zgradenja novih hramov.

Uvaži se li, kako so skoro povsodi v Evropi pred sto leti postopali s cerkvami vladarji in vlade njihove, vprašati se mora nehoté: Odkodi neki ta prememba, da se vladarji dandanašnje trudijo to postaviti, kar so predniki njihovi podirali pred sto leti?

Ne treba razkladati vzrokov teh prememb. Na Dunaji stoji prekrasni hram v spomin, da je Bog milostivo zabranil zavratni napad na maziljeno glavo. Na mestu, kjer je bil pred nekoliko tedni obvarovan ruski car z obitelji pred smrtjo, v Berkiju na južnem Ruskem, postavljen boše tudi velikanski hram.

Od zgorej, iz najvišjih krogov pohaja spodbuda k zgradbi novih cerkvâ v tej hudi dōbi, ko se čuje pod prestoli in altarji podkopno rovanje svetovne revolucije.

Ko bi tudi nižje doli posnemali vzglede cesarjev in njih vrhovnih pastirjev! Od zgorej pohaja izpodbujenje k napravi.

Toda žal, pogledamo li od prestola nižje doli, ne najdemo jednake gorečnosti in požrtvovalnosti. Nedavno pisal sem vam, kako slabo obiskujejo Dunajčanje cerkve.

V prostornih dunajskih cerkvah ugledaš jedva 50 pobožnih ljudi pri sv. maši. Velehram sv. Štefana je znan „Durchhaus“.

Kedo pa v velikih mestih hodi, in to velja tudi za manjša mesta, še dandanašnje v cerkev? Lažji je tu odgovor, kedó sploh ne hodi. Uradništvo povsem mora ob nedeljah in praznikih v pisarne. Imovitejša buržvazija spi dopoldne po gledišči, koncertih, plesih itd. Revnejši bodisi tudi pospava, ali pa gre v nedeljo dopoldne po svojih poslih in obrtu. Z jedno besedo, karkoli se nazivlje mestno „inteligencija“, ogiba se cerkvâ. Ostaja konečno še revež in raznovrstni betežniki, koji ob nedeljah — o delavnih dneh ni ne govorim — obiskujejo cerkev. Obiskovalci izmed takozvane inteligence in buržvazije so pač bele vrane. Šolska mladina seveda hodi v cerkev, ker mora, a kedar jej treba ni, pa tudi ne pride v cerkev — izvzemši ta „jeunesse dorée“, kedar ima na sebi „nouveau“ — vulgo — novo obleko. Pomerno jedva 5% vseh stanovnikov obiskuje cerkve.

Moglo bi se torej tudi v velikih mestih reči: Malo in majhne cerkve, a vendar so prazne.

Sicer hvalimo namen, staviti nove brame po velikih mestih, toda prej se mora imeti zagotovilo, da bodo te cerkve tudi polne. Cerkevno ozidje s krasnimi slikarji in lepimi sohami se samo od sebe ne bode napolnilo. Prej se mora vzdramiti mlačna, zaspala in mrtva verska misel v širjih ljudskih vrstah, in ne samo zdalej, temveč i gori. In v tem oziru grešilo se je prej mnogo in se še zdaj greši. Med ljudstvom vedno bolj gine prosta in stara vera, gine in minjeva stari, odkritosrčni katolicizem, in ostal nam je samo neki katolicizem, koji bi lahko nazivljali salonski, navidezni, površni katolicizem v svilenih rokavicah, koji se boječe ozira na vse strani, da bi se kje ne opekeli, ali pa koga ne užalili.

Poštenemu katoličanu po večjih mestih čisto nič ni všeč tisti ostudni izbireni katolicizem, kojemu poštena pogača domačega duhovnika ne diši; in bega iz jedne cerkve v drugo cerkev za finejšo pekarijo.

Prihaja mi na misel priprosta, nedomišljiva in nenatolecevana vera dedov naših in starih mater, koji so vzgojili cerkvi in narodu premnogo teh dobrotljivih in dobročinnih značajev. Oživili smo že staro cerkevno petje, oživili tudi staro cerkevno umetelnost, oživiti ostaja še staroslovansko pobožnost, stari katolicizem, ki ni iskal samega sebe, temveč edino le: čast in slavo božjo!

(Dalje prih.)

Dnevne novice.

(Velikanske ustanove.) V spomin cesarjeve štiridesetletnice je odločil slavni rodoljub gosp. J. Gorup, veletržec na Reki, 50.000 gld. v jednotni papirni renti za 10 ustanov po 200 gld. za učenke višje slovenske dekliške šole v Ljubljani, 60.000 gld. v 5% papirni renti pa za 10 ustanov po 300 gld. za velikošolce slovenskih starišev, oziroma 12 ustanov po 250 gld. za slovenske dijake srednjih šol. Pravico do ustanov imajo slovenski dijaki iz Štajerske, Kranjske, Primorske in reške okolice. Veledušni g. Gorup je podaril v resnici knežje darilo po želji cesarjevi v dobrodelne namene. Slava mu!

(Plemenit dar.) Gospa Josipina Hočevarjeva v Krškem je povodom cesarjeve 40letnice za svoje rojstveno mesto Radovljico založila ustanovo z glavnico 28.000 gld. Tretjino obresti je dobrotnica namenila v podporo revnim in potrebnim vdovam in sirotam, ki imajo v Radovljici domovinsko pravico; dalje 230 gold. za zimsko obleko in šolske stvari 10 do 12 pridnim šolskim otrokom v radovljiškem šolskem okraji; preostanek pa bo občina porabljevala za svoje namene.

(Pogorelo deželno gledišče) je kupilo na današnji javni dražbi, kakor čujemo, ljubljansko filharmonično društvo kot edini ponudnik za 20.000 gl.

(Iz Trsta) se poroča „N. Fr. Pr.“, da so v soboto v Benetkah prijeli irredentovca, ki se je hotel odpeljati v Trst. Policija je gotovo poznala njegove namene. Cesarju so v Miramaru to naznanili. Cesar je bil miren in šel peš na železnično postajo.

(Deželni muzej „Rudolfinum“) je odprt vsako sredo od 2. do 4. ure popoldne in vsako nedeljo od 10. do 12. ure.

(Pisateljskega društva) zabavni večer bode v petek. Predsedoval bode gosp. A. Trstenjak. Za berilo je preskrbljeno.

(Polževa brzojavka.) Neki Š... iz Ljubljane brzojavil je 2. decembra t. l. svojemu prijatelju Š... v Litijo. Ta brzojavka je potrebovala od Ljubljane do Litije od 1 ure 15 m. do 4. ure 10. m., torej skoraj 4 ure. Nam ni znano, po katerih krajih je potovala dotična brzojavka. Prinesel jo je še le ob ½5. uri na dom šmartenski pismonoša, ki je domov gredočemu bila izročena.

(Zbolel) je č. g. Janez Brezovar, kapelan v Naklem. Bodi v molitev priporočen prijateljem in znancem.

(Umrli) je dne 1. t. m. v Gradišči pri Vipavi graščak g. Anton Deperis.

(C. kr. kmetijske družbe za Kranjsko) odsek za konjerejo ima občni zbor v sredo 12. decembra v prostorih c. kr. kmetijske družbe ob 9. uri dopoldne. Dnevni red: Ogovor podpredsednika; poročilo blagajnikovo; volitev 2 odbornikov in posamezni predlogi.

(Osepnice v Zagrebu.) Dne 1. t. m. so prenesli v bolnišnico usmiljenih bratov zopet jedno delavko, ki je zbolela za osepnicami. „Obzor“ poroča, da so se tudi v bolnišnici prikazale osepnice.

(Obsojen) je bil minulo soboto na pet let težke ječe Ante Sučić, odvetnik v Zagrebu.

(Volkovi) so prebivalcem v Bosni in Ercegovini velika nadloga. Tako se poroča iz okraja višegradskega, da so se tam v zadnjem časi volkovi prikazali v krdelih in delajo veliko škodo mej drobnicev.

(Bolgarsko vseučilišče.) Bolgarski knez Ferdinand je daroval dva milijona frankov za národno bolgarsko vseučilišče v Sofiji.

(Kranjska hranilnica.) Meseca novembra je vložilo 1849 strank 610.400 gld.; izplačali so 1810 strankam 554.456 gld.

Raznoterosti.

— Sulice. Pri nas so odpravili sulice ud ulancih; Nemčija jih bo pa uvedla pri vseh konjiških polkih. Sedaj se vrše poskusi, ali so boljše sulice z lesenim drogom ali s takim od železne cevi. Tudi iz Francije se poroča, da bodeta dobila dva

tamošnja dragonska švadrona na poskušnjo 3½ metra dolge gibke sulice od tonkinškega bambusa.

— Paprika in neumrljivost. Znani madjarski junak reklam Paprika-Schlesinger je predlagal dunajskemu mestnemu svetu, da plača večjo svoto denarja, ako imenujejo na Dunaji kako novo ulico — „Paprika-Schlesinger-Gasse“. Nasvèt se je seveda odklonil, ker, kakor piše neki dunajski list, paprika sama človeku še ne podeljuje neumrljivosti.

— Grofica — tovarniška delavka. Pred nekaterimi dnevi je prišla v budejeviški popisovalni urad mlada deklica ter zahtevala, naj se ji napravi delavske bukvice, ker hoče kot delavka vstopiti v neko tamošnjo tovarno. Ko je uradnik pogledal v njene listine, izprevidel je, da je to grofica Melanija Keglevich, rojena leta 1874 v Požunu.

— Strupeni pajki. V južni Rusiji je razširjen jako strupen pajk, takó imenovani „črni volk“, ki napravlja vsako leto velikansko škodo pri malih in večjih živalih, kajti pičene živali poginejo v nekaterih urah. Po preiskavah profesorja Briegerja v Berlinu je strup v celem pajku, in sicer četrti del njegove telesne vsebine. Ta strup, ki je hujši v svojem učinku nego pruska kislina (Blausäure) in najnevarnejši organski alkaloidi, je v želodci popolnoma neškodljiv in izgubi svojo strupeno moč, ako se segreje do 60° C. ali pa pomeša z alkoholom. Isti berolinski profesor je dognal, da je pri nas strupen le „križasti“ pajek, in to le v svoji mladosti.

— Tekmovanje vojaških godb se je vršilo v nedeljo teden v Barceloni. Vdeležilo se ga je sedem francoskih in štiri španske „bande“. Na-grade iznašajo po 10.000, 3000 in 2000 lir.

— Zamrzle ladije. Iz Taganroga se poroča, da je v azovskem morji vsled velikega mraza zamrznilo 13 ladij, izmed katerih se je potopilo tekom dveh dni 5 ladij: 63 pomorščakov se je rešilo na ostale ladije. Od največje ladije prišlo je dne 18. m. m. na nabrežje eden častnik in 53 mož; na ladiji je moralo ostati 15 mož, ker so imeli noge in roke vsled mraza popolnoma pohabljene. Dne 19. m. m. sta se zopet pogreznila dve ladiji. Dne 22. m. m. se je posrečilo priti se veliki vojni oklopnici do največje ladije ter jo izvelči v prosto morje.

— Soba sv. Stanislaja Kostke v Rimu bo postala žrtva italijanskega vandalizma, in sicer bodo podrli oni del sobe, kjer stoji altar sv. Device, na katerem je daroval sv. Oče svojo prvo sv. mašo. Poljaki, ki so lastniki te sobe, so prosili rimski dvor, naj se jim ne uniči ta narodna svetinja; obljubilo se jim je tudi to; toda tej gospōdi je po stari navadi že preveč obljubiti in tudi obljubo izpolniti.

Dunajski staveci so minolo soboto odpo-vedali svojim gospodarjem službo, ker jim niso hoteli dovoliti višje plače. Delo se ni ustavilo le v 17 tiskarnah, ker so dotični gospodarji ustregli zahtevam svojih delavcev. Na Dunaji se je nabiral že dlje časa denar za podporo delavcem, ki izgubé zaslužek vsled štrajka, ter imajo sedaj neki na razpolaganje 30.000 gld. Brez dela je dosedaj 1400 črkostavcev in prizadetih 60 tiskarn.

— Velikanskemu izneverjenju so prišli na sled v bruseljski mestni hiši. Škoda iznaša do dveh milijonov frankov. Mesto Bruselj ima dolga 290 milijonov, ki je razdeljen na 2.900.000 srečk po 100 frankov. Izžrebane dobite izplačuje bruseljski zavod „Société Générale“, a ne potrjuje na srečke, da so izplačane, marveč jih pošilja magistratu, da jih ta pregleda in potem na njih potrdi izplačilo. Uradniki pa tega niso storili, marveč so od leta 1878 prodajali „na lasten račun“ že izžrebane srečke. Pač morajo biti to krasne razmere, da se je mogla nemoteno vršiti celih deset let tolika sleparija.

— Loterijska sreča. Neki gospod je pri žrebanju v Brnu dne 28. novembra zadel terno v iznesku 9600 gld. na številke 36, 64 in 20. Pred dvema letoma je ravno isti gospod zadel v Brnu na iste številke in v istem času tudi 9600 gld.

Telegrami.

Budimpešta. 5. decembra. Orožni odsek je vse do sedaj nedognane točke orožne postave rešil nepremenjeno, le pri točki 14. je sporazumno z domobranskim ministrom sprejel dostavek, po katerem se morajo, predno poteče desetletna dōba, zakonodajnemu zboru pravočasno predložiti predloge, da se z nova potrdi ali pa premeni število novincev. Odsek je sklenil tudi resolucijo, da se mora primerno ozirati na madjarščino.

Atene. 5. decembra. Zbornica je končala posvetovanje o finančni politiki vlade ter izrekla ministerstvu zaupnico s 85 proti 54 glasovom.

Madrid. 4. decembra. Minister notranjih zadev je predložil zbornici postavni načrt o splošnji volilni pravici.

Peterburg. 4. decembra. Načelnik mornaričnemu ministerstvu, viceadmiral Šestakov, je včeraj umrl v Sebastopolu.

Katoliškemu podpornemu društvu v Celji
za vzdrževanje dekliške šole šolskih sester so nadalje darovali
oziroma letnino plačali p. n. č. gg. udje:

Volilo po raj. Neži Cvenk iz Vojnika	10	gl.	—	kr.
Voh Jernej, žup. v Šmartinu v Rož. dol.	2	"	—	"
Strnad Matija, žup. v Ljubnem	5	"	—	"
Jurčič Jožef, žup. v Dramljah	2	"	10	"
Šah Lovro, učit. pri Novicerkvi	2	"	—	"
Podhostnik Andrej, kap. v Mozirji	2	"	—	"
Rodošek Anton, žup. v Šmartinu pri G. gr.	2	"	—	"
Fuchs Franc, diann.	2	"	—	"
Volilo po raj. Neži Langmajer	21	"	—	"
Bratuš Alojzij, nadarb. v Ptui	2	"	—	"
Zupane Urša na Zgr. Hudinji	2	"	—	"
Matoh Jožef, žup. v Galiciji	2	"	50	"
Volilo po raj. Ani Sešek iz Smikl. hr.	89	"	18	"
Kalin Franc, žup. v pok. v Rajhenb.	4	"	30	"
Korošec Neža, pos. na Babnem	5	"	—	"
Bohine Filip Jak., dekan v Braslovčah	2	"	—	"
Hribnik Jakob, kap. v Braslovčah	2	"	—	"
Erjave Peter, žup. v Trbovljah	10	"	—	"
Dr. Muršec Josip, prof. v pok. v Gradci	5	"	—	"
Herg Lovro, kan. v Mariboru	5	"	—	"
Kmecl Franc, hiš. pos. v Celji	3	"	—	"
Zadušak Mica, služ. v Celji	2	"	—	"
Šah Karol, pos. v Liseah	2	"	—	"
Glinšek Matevž, pos. na Zgr. Hudinji	2	"	—	"
Več skupaj	27	"	05	"

Bog plati vsem!

Zahvala.

Svojim znancem in prijateljem izrečem najtoplejšo zahvalo za tako priskrbeno voščila k mojemu godu ter se jim v molitev priporočim.

ŠT. VID nad Ljubljano, 4. decembra 1888.

And. Volc,
župnik.

Umrli so:

1. dec. Alojz Slamnjak, mesarjev sin, 4 mes. Trnovske ulice št. 3, kron. katar v črevih.
2. dec. Terezija Janežič, gostija, 99 let, Trnovske ulice št. 13, ostarelost.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	urakomna v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	744.5	—4.0	brezv.	megla	0.2
4. 2. u. pop.	743.6	—0.4	"	"	"
9. u. zveč.	745.3	—1.0	"	"	megla

Srednja temperatura —1.8° C., za 2.7° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

5. decembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81	gl.	95	kr.
Sreberna " 5% " 100 " 16%	82	"	55	"
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109	"	50	"
Papirna renta, davka prosta	97	"	65	"
Akcije avstr.-ogerske banke	876	"	—	"
Kreditne akcije	303	"	40	"
London	121	"	75	"
Srebro	—	"	—	"
Francoski napoleond.	9	"	65	"
Cesarski cekini	5	"	77	"
Nemške marke	59	"	67 1/2	"

Someščanje!

Občinski svet deželnega stolnega mesta je za praznovanje štiridesetletnega vladanja Nj. ces. in kralj. apostolskega veličanstva, določil splošno razsvetljavo mesta, da bi stanovništvo priliko imelo vsaj v skromni meri pokazati svojo vernost in udanost nasproti ljubljensmu vladarju.

Ker je pa Nj. ces. in kralj. apostolskega veličanstva izrečna volja, da v dan 2. dec., t. j. ob obletnici dné, ko je Nj. veličanstvo zasélo cesarski prestol, izostanejo ne samo vse oficijalne slavnosti, nego sploh vse svečane naprave, ki prizadevajo troške, sklenil je občinski svet, da je opustiti nameravano razsvetljavo mesta in zato **nabirati darove za ustanovitev posebne ustanove**, katere obresti bode vsako leto v dan 2. decembra podeliti ljubljanskemu obrtniku, ki je ubožal.

Na ta način misli mestni zastop najprimerneje ustreči presvetlega cesarja velikušnim namenom in pozivlje čestite someščane, da po svoji moči pospešujejo uresničenje te plemenite svrhe.

Mestna blagajnica ima nalog, darove sprejemati in potrjevati. Razven tega bode magistrat za lagodnost čestitega občinstva pošiljal posebne podpisane pôle po hišah.

V Ljubljani, dné 30. novembra 1888,

Župan: Grasselli.

(3)

Izdajatelj: Matija Kolar.

Parno ribje olje

zoper bramorje, krvico (rachitis), sušico, kronične spušenja itd. itd. se dobiva v steklenicah po 60 kr. v lekarni Piccoli „pri angelju“ v Ljubljani (Dunajska cesta). — Zunanja naročila proti povzetju izneska. — Pri večjem nakupu rabat. (4)

OTOMANE,

!!gld. 38 a.v.!!

no pozamenterijo, to je s čopi in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejene

(glej podobo), naj. bolj praktično, elegantno, moderno in priljubljeno tapcirano pohištveno orodje, preoblečeno z modernim in močnim blagom in popol-

Anton Obreza,

tapcirar in dekoratér

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4.

Uzoreci blaga resnim kupcem franko na razpolago. Vsa v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — Modroce na peresih (Federadmatzen) 10 gl. in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot špecijaliteto: altarne preproge.

➔ Ceniki s podobami zastonj in franko na zahtevanje.

Naznanilo in priporočilo.

Preč. duhovščini, kakor slavnemu občinstvu izrekam svojo najtoplejšo zahvalo za doslej izkazano mi zaupanje in se priporočam tudi v bodoče za izdelovanje vseh podobarskih in pozlatarskih del, kot: prenovljenja altarjev, tabernakeljnov, lee, krstnih kamnov in podob. Prenavljam vsake vrste okvire, križeva pota, sv. razpela, svečnike i. t. d. Tudi na novo izgotavljam vsa ta dela v vsakem slogu prav okusno in trpežno.

V zalogi imam sv. razpela od 4" do 3', na križu in brez križa, s stojalom in brez stojala, pozlačene, slikane in iz trdega lesa. Kristusi so do 2 čevlja po 2" znarazen, 4, 6, 8, 10, 12" i. t. d.

Cofl za svetilnice — za spodaj in zgoraj dobé se od 80 kr. do 8 gld., kroglice za vrvi pri svetilnicah in svečnikih, palice za okvire (Goldleisten), slike i. t. d.

Vsako delo izdelujem zanesljivo, dobro, in kar mogoče po nizki ceni. (6)

Franjo Toman,

podobar in pozlatar

v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 4, v Mayer-jevi hiši.

Tuji.

3. decembra.

Pri **Maticu**: Hofbauer, oskrbnik, s Štajerskega — Walter iz Celja. — Petsche, soproga trgovca, iz Starega Trga. Langut, Blut, Glück, Fischmann, trgovci, z Dunaja.

Pri **Stonu**: Mondheim iz Celja. — Ogrine iz Maribora. — Vianello iz Trsta.

Na tisoče

odrezkov in koscev sukna

za (8)

jesensko in zimsko rabo pošilja le proti poštnemu povzetju ali poprejšnji gotovini pobijaje vsako konkurenco, in sicer:

3-10 metra sukna, debelega in močnega (za moško obleko)	gl.	4-80
3-10 metra sukna, debelega in močnega, pa boljega	"	6-25
3-10 metra sukna, debelega močnega in finega	"	8-60
3-10 m. najfinejšega sukna	"	12-50
3-10 metra izborna finega sukna	"	16-50
2-10 metra zimskega sukna (za zimsko suknjo)	"	5-—
2-10 metra finega zimskega sukna	"	9-—
1-70 metra surovega sukna (za eno suknjo)	"	3-35
3-25 metra črnega sukna, čista volna (za popolno salonsko opravo)	"	7-75
3-25 metra črnega finega sukna, čista volna (za popolno salonsko opravo)	"	10-—

Sukno vsake vrste ceneje ko drugod.

D. Wassertrilling, trgovec s suknom v Boskovcu pri Brnu.

Uzoreci zastonj in franko.

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 15, (Medljatova hiša)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane: altarne podstavke po 5 gld. 50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po 10 gld., zimnate modroce po 20 gld., vozičke za otroke, okvire za svete in posvetne podobe po mogoče nizkeje ceni.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela. Cenilnik s podobami zastonj in franko.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškanske cerkvice v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano resno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupee so oljnate barve v ploščevinastih pušicah (Blechbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

➔ Cenike na zahtevanje.

Ustanovljena leta 1847.

Tovarna za pohištvo

J. J. NAGLAS-A

Ljubljana,

Turjaški trg št. 7,

priporoča se za napravo vseh v to stroko spadajočih predmetov, posebno pa

cerkvene, hišne in gostilničarske oprave

po najnižjih cenah. (99)

➔ Cenilniki gratis in franko.

Fohnsdorfski premog

priznано najboljšje kurivo za domačo rabo

priporoča se slehernemu, komu je do prijetne, čiste in koristne kurjave.

Kurivna moč: 142-39 kg. — 100 kg. fohnsdorfskega premoga.

Zapečacene vreče — edino sredstvo proti primanjkljajem.

Cenik s poskušnjo na zahtevo.

➔ Naročbe s pošto dopisnico proti povračilu poštnine.

T. DEBEVEC

Hišar-Jeva ulica št. 3 (Reher-Jeva hiša), I. nadstropje. (2)

Sekana in cela drva na mero in vago.

Zobolek, prašek in pasta za zobe

preč. oo. Benediktincev

opatije Soulae (Gironde).

Dom MAGUELONNE, pripor.

Največje odlikovanje: dve zlati svetinji: Bruseljski 1880, London 1884.

Iznajdeno leta 1373 po priporji Pierre Boursaud.

Vsakdanja raba zoboleka oo.

Benediktincev (po nekoliko kapljic na vodi) ozdravi in zabrani gnjilobo zob, jih obeli in utrjuje; okrepčuje in popolno ozdravi čeljusti.

Zares močno ustrezemo našim p. n. čitateljem, opozorjé na to starodavno ter prekoristno iznajdbo — najboljši in edini lek proti zobobolu.

Tvrdba SEGUIN Bourdeaux

(Francija)

Rue Croix de Seguey 106 & 108.

Ustanovljena leta 1807.

Dobiva se v vseh lekarnah in prodajalnicah dišav. (17)

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.